

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร*

NEEDS OF THE ELDERLY IN BANGKHUNTHIAN DISTRICT,

BANGKOK FOR SOCIAL WELFARE

พระมหาสมชาย มะลิซ้อน, ธีระนันท์ วิชัยดิษฐ, สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์

Phramaha Somchai Malison, Teeranun Vichaidit, Supatra Boonpanyarote

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University

Corresponding Author E-mail: somchaimalison@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับความต้องการสวัสดิการสังคม และ 2. เพื่อศึกษาปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยใช้สูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะ จำนวน 395 คน ตอบแบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.976 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติบนเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ด้านนันทนาการ และ ด้านการศึกษา ตามลำดับ 2. ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุมีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีปัญหาด้านร่างกาย เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านจิตใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านจิตใจ และปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ข้อเสนอแนะต่อนักวิจัยและรัฐบาล คือ ควรมีการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับผู้สูงอายุ ควรให้มีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้าน อาชีพและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ; ผู้สูงอายุ; ความต้องการสวัสดิการสังคม

Abstract

This research article is a quantitative study. The objectives of the study were 1. to study the level of social welfare needs and 2. to study the basic problems of the elderly that affect the social welfare needs of the elderly in Bang Khun Thian District, Bangkok. The sample group is people aged 60 years and over in Bang Khun Thian District, Bangkok using the Yamane

*Received August 9, 2024; Revised October 3, 2024; Accepted October 7, 2024

sample calculation formula. A total of 395 people with a questionnaire with a confidence value of 0.976 were analyzed using a ready-made statistical program on a computer. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results of this study are: 1. The elderly have the highest social welfare needs in Bang Khun Thian District, Bangkok ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.40) Solving the problem of poverty and disadvantage. Recreation and Education, respectively. 2. Basic problems of the elderly that affect the social welfare needs of the elderly in Bang Khun Thian District, Bangkok, it was found that the elderly have the most basic problems of the elderly at the overall level. When looking at each side, it was found that the elderly had physical problems first, followed by social problems. Psychological problems are at the highest level. Economic problems and environmental problems, respectively. The results of the hypothesis test showed that the basic problems of the elderly Health problems psychological problems and economic problems. It affects the social welfare needs of the elderly in Bang Khun Thian District, Bangkok at a statistically significant level of 0.01. Occupation and Wisdom of the Elderly.

Keywords: Social Welfare for the Elderly; The Elderly; Social Welfare Needs

บทนำ

โครงสร้างประชากรโลกในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยหลายภูมิภาคทั่วโลกกำลังเผชิญกับปัญหาการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เช่น ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุเร็วที่สุดในโลก นอกจากนี้ ประเทศจีนก็กำลังประสบปัญหาเดียวกัน โดยสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาเพียงช่วงอายุคนเดียว (นันทนา อยู่สบาย, 2557) ประชากรโลกกำลังมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2564 โลกมีประชากรรวมทั้งสิ้น 7,875 ล้านคน โดยในจำนวนนั้นมีผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 1,082 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 14 ของประชากรทั้งหมด สำหรับผู้สูงอายุวัยปลายที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไปมีจำนวน 151 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของประชากรทั้งหมด (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.), 2565) โดยในภูมิภาคอาเซียนนั้นพบว่า มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปร้อยละ 11 และ 7 ประเทศได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว คือมีอัตราผู้สูงอายุ เกินร้อยละ 10 ได้แก่ สิงคโปร์ (ร้อยละ 22) ไทย (ร้อยละ 19) เวียดนาม (ร้อยละ 13) มาเลเซีย (ร้อยละ 11) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 10) เมียนมา (ร้อยละ 10) และบรูไน (ร้อยละ 10) โดยที่สิงคโปร์เป็นประเทศแรกที่เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ มีผู้อายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2564)

ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ (United Nation, 2015) ที่ว่า ผู้สูงอายุ (Older Person) หมายถึง ประชากรทั้งชายและหญิงที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป โดยได้แบ่งระดับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุไว้ 3 ระดับ ได้แก่ 1. สังคมผู้สูงอายุ (Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด 2. สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และ 3. สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด จากคำนิยามข้างต้น ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ด้วยสัดส่วนของ

ประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ จากรายงานของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) และมีแนวโน้มในการเพิ่มขึ้นของจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ.2564 ประเทศไทยมีประชากรรวม 66.7 ล้านคน ประชากรสูงอายุของประเทศไทยได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วมาก เมื่อ 50 ปีก่อน ประเทศไทยมีผู้สูงอายุไม่ถึง 2 ล้านคน ในรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทยปี 2565 ประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างชัดเจน โดยเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์เมื่อสามปีก่อนที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มากกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในปี 2565 ประเทศไทยมีผู้สูงอายุรวมทั้งหมด 12,116,199 คน คิดเป็น 18.3% ของประชากรทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 0.5% เมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า “ผู้สูงอายุวัยต้น” (อายุ 60-69 ปี) มีจำนวน 6,843,300 คน หรือคิดเป็น 56.5% ของผู้สูงอายุทั้งหมด ส่วน “ผู้สูงอายุวัยกลาง” (อายุ 70-79 ปี) มีจำนวน 3,522,778 คน คิดเป็น 29.1% และ “ผู้สูงอายุวัยปลาย” (อายุ 80 ปีขึ้นไป) มีจำนวน 1,750,121 คน คิดเป็น 14.4% ของผู้สูงอายุทั้งหมด (Marketeer Team, 2565)

การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ 1. การประกันสังคม 2. การช่วยเหลือสาธารณะ 3. การบริการสังคม และ 4) การช่วยเหลือเกื้อกูลจากภาคประชาชน อย่างไรก็ตาม การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ 1. ขาดการบูรณาการและความต่อเนื่อง กล่าวคือ การดำเนินการด้านสวัสดิการผู้สูงอายุยังคงแยกส่วนระหว่างกรมดูแลด้านสุขภาพและด้านสังคม รวมถึงการกระจายความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐอย่างไม่เป็นเอกภาพ 2. การนำนโยบายสู่การปฏิบัติยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุม 3. ขาดความพร้อมในด้านงบประมาณและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเกี่ยวกับผู้สูงอายุ 4. สวัสดิการที่รัฐจัดให้ยังไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง รวมถึงไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุทั้งหมดอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การขาดความตระหนักในครอบครัวและสังคมต่อความสำคัญและบทบาทของผู้สูงอายุ สรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยจำเป็นต้องได้รับการบูรณาการจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้สามารถรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีบทบาทที่สร้างคุณค่าให้แก่สังคมและประเทศชาติ

จากการสำรวจสถิติผู้สูงอายุในแต่ละจังหวัดโดยกรมกิจการผู้สูงอายุเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 พบว่าจังหวัดที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดคือกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 5,812,695 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2564 กรมการปกครอง ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน) มีผู้สูงอายุจำนวน 1,188,782 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.56 ต่อประชากรทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร และในเขตบางขุนเทียน มีผู้สูงอายุ สูงเป็นอันดับที่ 9 จากจำนวน 50 เขตของกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวน 31,362 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) และมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ย ปีละ 1,540 คน นับจากปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา ดังภาพข้างล่างนี้ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน มีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปี และผู้วิจัย ได้ทำการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตบางขุนเทียน เกี่ยวกับความต้องการด้านสวัสดิการสังคม เบื้องต้นพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุมีหลายด้าน เช่น ด้านสุขภาพอนามัย ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพ ทำให้ผู้สูงอายุไม่ได้รับการรักษาหรือไม่สามารถเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการศึกษา ซึ่งขาดความรู้ที่จะนำมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุจะอาศัยอยู่กับบ้าน ไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน และขาดคนดูแลเอาใจใส่ เพราะสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ทำงานตั้งแต่เช้าถึงเย็น ดังนั้นนอกจากผู้สูงอายุจะต้องดูแลตัวเองแล้ว

บางรายยังต้องรับภาระเลี้ยงดูแลบุตรหลาน ทำให้โอกาสในการรับบริการสวัสดิการสังคมลดน้อยลงไปด้วย ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะในปัจจุบัน ประชากรที่อยู่ในวัยผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมาอย่างรวดเร็ว และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การจัดสวัสดิการที่เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุจึงมีข้อจำกัดมากมายในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งความต้องการของผู้สูงอายุย่อมมีความแตกต่างกันไปตามปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุของแต่ละบุคคล ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ มาวิเคราะห์ประมวลผล เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ และเป็นข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งชายและหญิง ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จากข้อมูลทะเบียนราษฎร์ จำนวน 31,362 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566 กรมการปกครอง ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยรวบรวมจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัย โดยแบ่งรายละเอียดของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามชุมชนต่าง ๆ ในเขตบางขุนเทียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้: การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าสถิติในรูปแบบร้อยละ

2. วิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 ส่วนใหญ่มีอายุ 71-80 ปี มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9

2. ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมใน 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านสุขภาพอนามัย 2. ด้านการศึกษา 3. ด้านนันทนาการ 4. ด้านที่อยู่อาศัย 5. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 6. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสุขภาพอนามัย	4.29	0.52	มากที่สุด
2. ด้านการศึกษา	4.24	0.54	มากที่สุด
3. ด้านนันทนาการ	4.26	0.54	มากที่สุด
4. ด้านที่อยู่อาศัย	4.29	0.44	มากที่สุด
5. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.34	0.50	มากที่สุด
6. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส	4.27	0.56	มากที่สุด
ภาพรวม	4.28	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.50) รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.52) ด้านที่อยู่

อาศัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.44) ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.56) ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.54) และ ด้านการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.54) ตามลำดับ

3. ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตารางที่ 2 เฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัญหาด้านร่างกาย	4.42	0.45	มากที่สุด
2. ปัญหาด้านจิตใจ	4.32	0.49	มากที่สุด
3. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	4.30	0.48	มากที่สุด
4. ปัญหาด้านสังคม	4.34	0.49	มากที่สุด
5. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	4.16	4.16	มาก
ภาพรวม	4.31	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาด้านร่างกาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ ปัญหาด้านสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.49) ปัญหาด้านจิตใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.49) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.48) และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.16$, S.D.=4.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

	X _{1.1}	X _{1.2}	X _{1.3}	X _{1.4}	X _{1.5}	Y
X _{1.1}	1					
X _{1.2}	0.760**	1				
X _{1.3}	0.712**	0.831**	1			
X _{1.4}	0.762**	0.809**	0.808**	1		
X _{1.5}	0.556**	0.640**	0.693**	0.710**	1	
Y	0.673**	0.773**	0.715**	0.668**	0.556**	1

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.556 – 0.831 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ กับความต้องการสวัสดิการสังคมของ

ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.556 - 0.773

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ				
	B	Std.error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.219	0.127		9.573	0.000
ปัญหาด้านสุขภาพ (X _{1.1})	0.157	0.046	0.177	3.417	0.001**
ปัญหาด้านจิตใจ (X _{1.2})	0.405	0.053	0.495	7.709	0.000**
ปัญหาด้านเศรษฐกิจ (X _{1.3})	0.155	0.053	0.186	2.937	0.004**
ปัญหาด้านสังคม (X _{1.4})	-0.043	0.052	-0.053	-0.821	0.412
ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (X _{1.5})	0.034	0.032	0.049	1.065	0.288
Multiple R = 0.792 ^a R ² = 0.627 R ² Adj = 0.622 Std. Error = 0.244 Durbin-Watson = 1.206					

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาด้านสุขภาพ (Sig. = 0.001) ด้านปัญหาด้านจิตใจ (Sig. = 0.000) และด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ (Sig. = 0.004) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยค่า R² adj = 0.622 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านจิตใจ และปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 62.2

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) แบบปกติ (Enter) สามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการเชิงเส้นตรง เพื่อทำนายความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.219 + 0.157 (X_{1.1}) + 0.405 (X_{1.2}) + 0.155 (X_{1.2})$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของ ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

ด้านภาพรวม จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ด้านนันทนาการ และ ด้านการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรยุทธ คำแก้ว และราเชนทร์ นพณัฐวงศ์กร

(2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก

ด้านสุขภาพอนามัย จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในหัวข้อ ต้องการได้รับการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับความสะดวกโดยมีช่องทางพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์ ตามรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1

ด้านการศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในหัวข้อ ต้องการได้รับความรู้ที่เหมาะสมโดยการเผยแพร่ทางสื่อ วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการให้สังคม ชุมชนมีการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังสมอง เช่นการเผยแพร่ภูมิปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริฉัตร พันธุ์ภักดี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า ต้องการให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชนที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องการได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ และต้องการได้รับการบริการการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ด้านนันทนาการ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในหัวข้อ ต้องการให้มีการลดราคาค่าโดยสารยานพาหนะแก่ผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวและพักผ่อน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการให้ชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ควรมีการรับ-ส่ง ให้บริการผู้สูงอายุ ไปยังสถานพยาบาล โดยไม่คิดค่าบริการ และควรมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดให้มีการท่องเที่ยว ให้กับผู้สูงอายุ

ด้านที่อยู่อาศัย จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในหัวข้อ ต้องการให้มีการจัดโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์คนชรา ประเภทไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพล นวะกะ (2555) เรื่อง ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอลำเลียง จังหวัดกระบี่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อระดับความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอลำเลียง จังหวัดกระบี่ ด้านที่อยู่อาศัยในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับคือการจัดการบริการซ่อมแซมบ้านพักผู้สูงอายุ การจัดกิจกรรมพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ ผู้สูงอายุโดยชุมชนมีส่วนร่วม การจัดการที่พักสำหรับผู้สูงอายุในรูปแบบสถานสงเคราะห์

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในหัวข้อ ต้องการให้มีการจัดการด้านรักษาความสงบและความปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่สาธารณะ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการให้มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการถูกทอดทิ้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมสมัย พิลาแดง และคณะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงพญา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ควรจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมทางศาสนา หรือการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 41.0 นอกจากนี้ ควรมีการจัดสถานที่สาธารณะในชุมชนให้เป็นพื้นที่สำหรับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 32.0

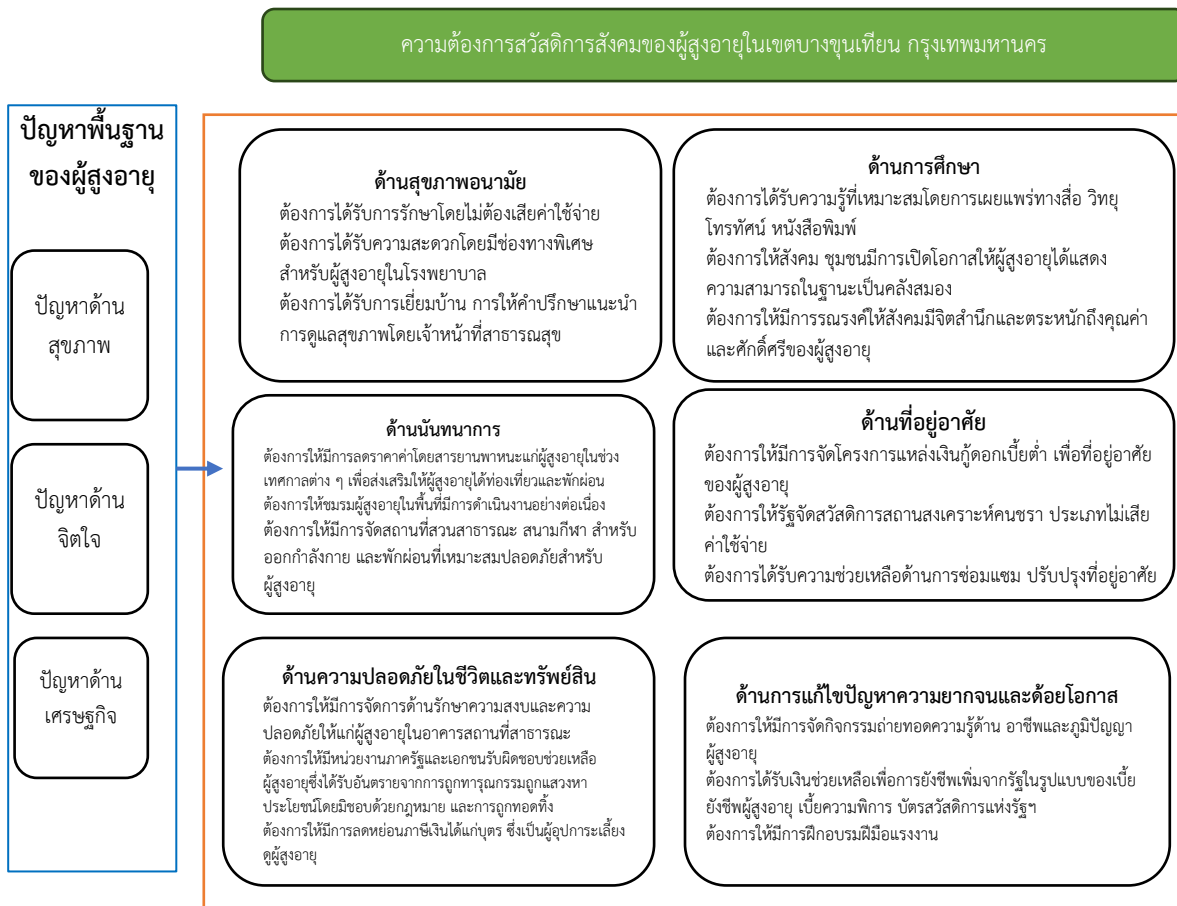
ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและด้อยโอกาส จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในหัวข้อ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้าน อาชีพและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพเพิ่มจากรัฐในรูปแบบของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรเพิ่มเบี้ยยังชีพ ให้กับผู้สูงอายุ

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการในหลายด้านอย่างชัดเจน ด้านที่สำคัญที่สุดคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งผู้สูงอายุต้องการการจัดการด้านความปลอดภัยในสถานที่สาธารณะและการดูแลจากหน่วยงานรัฐและเอกชนเมื่อประสบกับความเสียหายหรืออันตราย ด้านสุขภาพอนามัย ผู้สูงอายุต้องการการรักษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและการมีช่องทางพิเศษในโรงพยาบาลเพื่อเพิ่มความสะดวก ด้านที่อยู่อาศัยรวมถึงความต้องการเข้าถึงโครงการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและการจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์คนชรา ด้านการศึกษาผู้สูงอายุต้องการความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ และการเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ ด้านนันทนาการมีความต้องการลดราคาค่าโดยสารในช่วงเทศกาลและการส่งเสริมกิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุ และด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน ผู้สูงอายุต้องการกิจกรรมที่ถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพและภูมิปัญญา รวมถึงการเพิ่มเงินช่วยเหลือจากรัฐในรูปแบบต่าง ๆ ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนถึงความต้องการที่หลากหลายของผู้สูงอายุในพื้นที่ และสามารถใช้ในการพัฒนานโยบายที่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 พบว่า ผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ต้องการได้รับการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ต้องการได้รับความสะดวกโดยมีช่องทางพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล และ ต้องการได้รับการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2. ด้านการศึกษา พบว่า ต้องการได้รับความรู้ที่เหมาะสมโดยการเผยแพร่ทางสื่อ วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการให้สังคม ชุมชนมีการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังสมอง เช่นการเผยแพร่ภูมิปัญญา และ ต้องการให้มีการรณรงค์ให้สังคมมีจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

3. ด้านนันทนาการ พบว่า ต้องการให้มีการลดราคาค่าโดยสารยานพาหนะแก่ผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวและพักผ่อน ต้องการให้ชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และ ต้องการให้มีการจัดสถานที่สวนสาธารณะ สนามกีฬา สำหรับออกกำลังกาย และพักผ่อนที่เหมาะสมปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ

4. ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ต้องการให้มีการจัดโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์คนชรา ประเภทไม่เสียค่าใช้จ่าย และ ต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการซ่อมแซม ปรับปรุงที่อยู่อาศัย

5. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า ต้องการให้มีการจัดการด้านรักษาความสงบและความปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่ ต้องการให้มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกละเมิดสิทธิโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการถูกทอดทิ้ง และ ต้องการให้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้แก่บุตร ซึ่งเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุ

6. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้าน อาชีพและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ต้องการได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพเพิ่มจากรัฐในรูปแบบของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐฯ และต้องการให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรมีบริการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้สูงอายุโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
2. รัฐบาลควรมีการจัดการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุในหลักสูตรต่าง ๆ
3. รัฐบาลควรจัดให้มีการจัดตั้ง และดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย
4. รัฐบาลควรมีการสนับสนุนงบประมาณประกอบ อาชีพสำหรับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สำนักงานเขตควรให้มีการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2. สำนักงานเขตควรให้มีการจัดศูนย์ถ่ายทอดวัฒนธรรม ท้องถิ่นประจำชุมชน
3. สำนักงานเขตควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ
4. สำนักงานเขตควรมีบริการศาสนกิจ และฅาปนกิจให้ผู้สูงอายุที่ไม่มีญาติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับระดับความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ใกล้เคียงเขตบางขุนเทียน เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาและนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติต่อไป

2. ควรศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่มีต่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ
3. ควรมีการศึกษาในกลุ่มอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุด้วย เช่น การศึกษาเรื่องมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะยาว แผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินงาน)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- นันทนา อยู่สบาย. (2557). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ* (ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี. (2564). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2564). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2563*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). *ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี* (หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรยุทธ คำแก้ว และราเชนทร์ นพณัฐวงศกร. (2563). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์กรุงเทพมหานคร*. *วารสารวิชาการธรรมทรรคน์*, 21(1), 15-28
- สมพล นวะกะ. (2555). *ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่* (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมสมัย พิลาแดง และคณะ. (2557). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงพญา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์*. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 3(1), 133-148.
- สันติพันธ์ พุดฤทธิ์ และคณะ. (2562). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์*. *วารสารสหวิทยาการการจัดการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 3(1), 81-88.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). (2564). *การเผชิญหน้า 'สังคมผู้สูงอายุ' โจทย์ท้าทายภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น*. สืบค้น 9 มิถุนายน 2565 จาก <https://shorturl.asia/hKs0H>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). *สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553*. สืบค้น 1 พฤศจิกายน 2565 จาก <http://popcensus.nso.go.th/file/popcensus-10-01-56-T.pdf>
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2565). *สถิติผู้สูงอายุในแต่ละจังหวัด*. สืบค้น 9 มิถุนายน 2565, จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/home.php>
- สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). *สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย*. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 7(1), 73-82.
- Marketeer Team. (2565). *สถิติผู้สูงอายุไทยปี 65 จำนวนผู้สูงวัยเพิ่มต่อเนื่อง แต่อัตราการเกิดต่ำ*. สืบค้น 9 มิถุนายน 2565, จาก <https://marketeeronline.co/archives/272771>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd Ed.). Harper and Row, New York.

